

sygn. akt: II Cz 317/14

POSTANOWIENIE

Dnia 12 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy Wydział II Cywilny – Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: **SSO Irena Dobosiewicz (spr.)**

po rozpoznaniu w dniu 12 czerwca 2014 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela **K. W.**

przeciwko dłużnikowi **W. D.**

o **egzekucję świadczenia pieniężnego**

na skutek zażalenia dłużnika na postanowienie Sądu Rejonowego w Inowrocławiu z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie o sygn. akt: I Co 87/14

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

II Cz 317/14

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 13 stycznia 2014 r. dłużnik W. D. wniósł o zwolnienie go z obowiązku ponoszenia kosztów komorniczych w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Inowrocławiu P. S. w sprawie KM 2787/13. Z przedłożonego przez niego oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania wynikało, że osiąga dochody w kwocie ok. 1.200 -1.300 zł netto miesięcznie oraz że jest właścicielem mieszkania o powierzchni 42 m². Jego wydatki zamykają się w kwocie 950 zł, z czego 500 zł stanowi renta alimentacyjna na córkę, zaś 450 zł – miesięczne koszty eksploatacji mieszkania.

Sąd Rejonowy w Inowrocławiu postanowieniem z dnia 16 stycznia 2014 r. oddalił wniosek dłużnika o zwolnienie od kosztów egzekucji.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie. W pierwszym rzędzie zwrócił uwagę na treść art. 100 ust. 2 oraz art. 101 ust. 1 i 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, po czym stwierdził, że dłużnik posiada stałe miesięczne źródło dochodu, które pozwala mu na czynienie niewielkich oszczędności, a nadto jest właścicielem mieszkania o powierzchni 42 m². Wobec tego – zdaniem Sądu – dłużnik nie jest osobą ubogą i będzie w stanie ponieść koszty postępowania bez uszczerbku dla swojego utrzymania.

Nadto Sąd zaznaczył, że badaniu podlega tylko aktualna sytuacja majątkowa osoby ubiegającej się o zwolnienie.

Uwzględniając powyższe, Sąd Rejonowy oddalił wniosek na podstawie art. 102 ust. 1 a contrario ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył dłużnik podnosząc przeciwko temu rozstrzygnięciu szereg zarzutów dotyczących błędów w ustaleniach faktycznych polegających na uznaniu: że kwota 1.200-1.300 zł miesięcznie pozwala na czynienie stałych oszczędności przy podanych w oświadczeniu wydatkach (w kontekście tej kwestii dłużnik podniósł także zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie granicy swobodnej oceny dowodów przez Sąd Rejonowy), że kwota ta jest stałym dochodem dłużnika, podczas gdy otrzymuje on takie wynagrodzenie na podstawie umowy zlecenia, że dłużnik nie wykazał dochodów za 2013 r. a Sąd nie miał obowiązku zwracać się w tym zakresie do Urzędu Skarbowego oraz że z mieszkania o powierzchni 42 m² dłużnik pozyskuje dochód. Nadto dłużnik zarzucił naruszenie art. 102 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że instytucja zwolnienia od kosztów sądowych jest formą pomocy dla osób najbiedniejszych i jest stosowna w sytuacjach wyjątkowych, podczas gdy dla zwolnienia od kosztów sądowych wystarczające jest wykazanie, że strona nie może ich ponieść bez uszczerbku dla koniecznego utrzymania siebie i rodziny. Oprócz tego dłużnik zarzucił obrazę art. 109 tej ustawy poprzez jego niewłaściwe zastosowanie. Jednocześnie wniósł o przeprowadzenie dowodu z informacji o dochodach – PIT 11.

Powołując się na powyższe dłużnik wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia w całości poprzez uwzględnienie wniosku i zwolnienie go w całości od obowiązku uiszczenia kosztów w posterowaniu egzekucyjnym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że kwestia możliwości wystąpienia przez stronę postępowania egzekucyjnego z wnioskiem o zwolnienie od kosztów egzekucji nie budzi wątpliwości. Przyjmuje się bowiem powszechnie, że każda ze stron tego postępowania może uzyskać takie zwolnienie. Przy rozpoznawaniu wniosku w tym przedmiocie należy mieć jednak na uwadze zasady dotyczące zwalniania strony od kosztów sądowych w postępowaniu rozpoznawczym. Zwolnienie od kosztów sądowych odnosi się do takich kosztów, które powstają na skutek czynności podejmowanych przez stronę (np. wniesienie pisma podlegającego opłacie czy wnioski dowodowe, którego przeprowadzenie wymaga poniesienia określonego wydatku), nie odnosi się natomiast do kosztów, których strona nie ma obowiązku uiścić, czy do kosztów, które ma obowiązek uiścić strona przeciwna. W konsekwencji koszty sądowe stanowią jedynie składnik kosztów procesu (art. 98 k.p.c.) i ewentualne zwolnienie strony od obowiązku ich ponoszenia nie zwalnia przy tym od obowiązku uiszczenia kosztów procesu poniesionych przez stronę przeciwną. Wynika to wprost z treści art. 108 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. 2010 r. Nr 90, poz. 594 ze zm.; dalej: „u.k.s.c.”).

Rozpatrując zagadnienie możliwości uzyskania zwolnienia od kosztów postępowania egzekucyjnego nie może uciekać z pola widzenia także treść art. 771 k.p.c., który stanowi, że zwolnienie od kosztów sądowych, przyznane stronie przez sąd w postępowaniu rozpoznawczym lub z którego strona korzysta z mocy ustawy, rozciąga się także na postępowanie egzekucyjne.

Wobec tego, przyznane dłużnikowi w postępowaniu egzekucyjnym zwolnienie od kosztów egzekucji nie może sięgać dalej niż zwolnienie od kosztów sądowych przyznane w postępowaniu rozpoznawczym. Zatem poza zakresem uzyskanego zwolnienia pozostają należności z tytułu opłat egzekucyjnych, bowiem dłużnik w postępowaniu egzekucyjnym tych opłat nie uiszcza, lecz jest jedynie osobą, na której spoczywa ich finansowy ciężar. Zwolnieniem takim mogą być objęte jedynie wydatki poniesione przez komornika (art. 39 i nast. ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji – t.j. Dz. U. 2011 r. Nr 231, poz. 1376 ze zm.).

Nadmienić przy tym należy, że powyższe stanowisko zostało potwierdzone uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 2005 r., w której stwierdzono, że zwolnienie od kosztów egzekucji przyznane dłużnikowi w toku postępowania egzekucyjnego - podobnie jak zwolnienie od kosztów sądowych udzielone w postępowaniu rozpoznawczym - pozostaje bez wpływu na możliwość ściągnięcia od dłużnika opłaty egzekucyjnej należnej komornikowi za dokonaną egzekucję (III CZP 22/05, OSNC 2006, nr 3, poz. 47).

Uwzględniając powyższe Sąd Okręgowy wskazuje, że jakkolwiek sytuacja majątkowa dłużnika nie jest najlepsza, jednakże nie może on domagać się w trybie art. 102 ust. 1 u.k.s.c. zwolnienia od obowiązku poniesienia opłaty egzekucyjnej, która została przez komornika ustalona na kwotę 308,08 zł. Zatem jego żądanie należy odnieść wyłącznie do wydatku gotówkowego ustalonego obecnie na kwotę 5,70 zł. Zdaniem Sądu dochody uzyskiwane przez dłużnika, w zestawieniu ze wskazanymi wydatkami, pozwalają na uiszczenie powyższej niewielkiej kwoty bez uszczerbku dla jego koniecznego utrzymania. Wobec tego zarzuty podniesione przez dłużnika w zażaleniu nie mogły zostać uwzględnione. Orzeczenie Sądu pierwszej instancji jest w pełni prawidłowe.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie jako niezasadne.